

Kontroly ČIŽP v oblasti chemických látek

Povinnosti v podnikové ekologii v roce 2017

Mgr. Martin Marko, Ř-ČIŽP

Praha, 30.11.2016

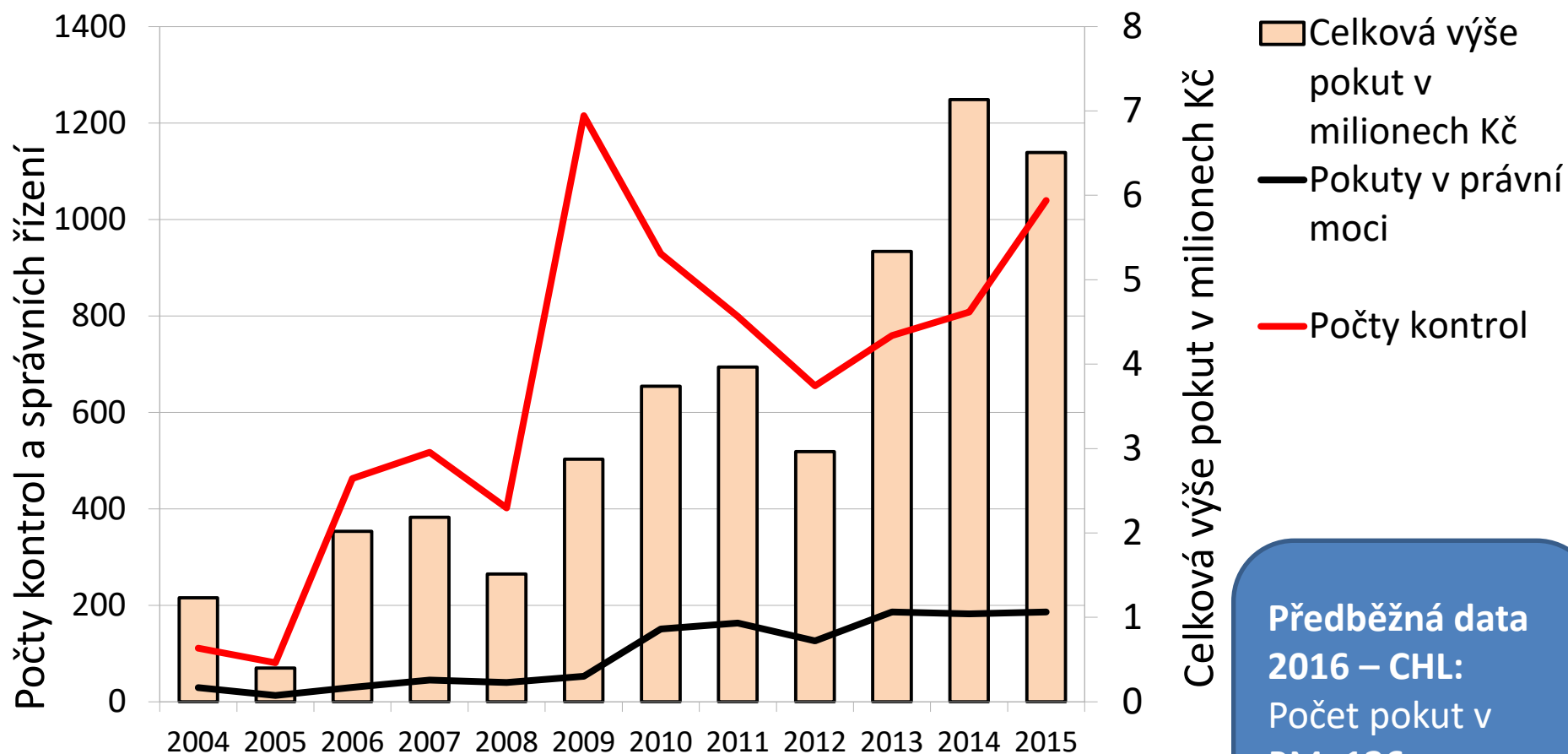

ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Obsah prezentace

- Základní přehled o činnosti agendy CHL v rámci OOH
- Kontrolní projekty a tematické kontrolní akce v letech 2015 - 2017
- Kontroly ČIŽP v roce 2016
- Využití spektrometrů v kontrolní praxi ČIŽP
- REACH a odpady

Vývoj kontrolní činnosti agendy CHL v rámci OOH

Předběžná data

2016 – CHL:

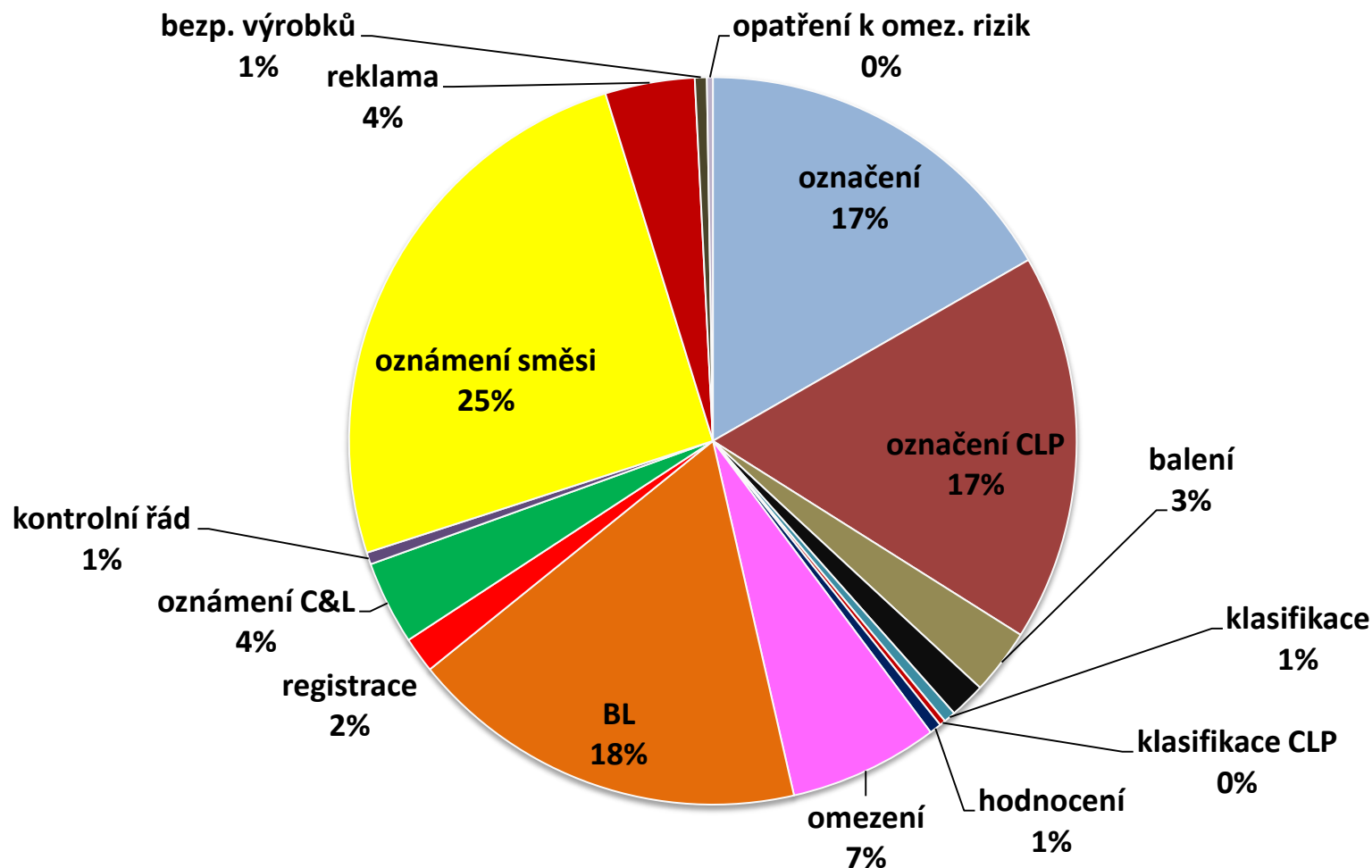
Počet pokut v

PM: 126

Výše pokut v PM:

3,6 mil. Kč

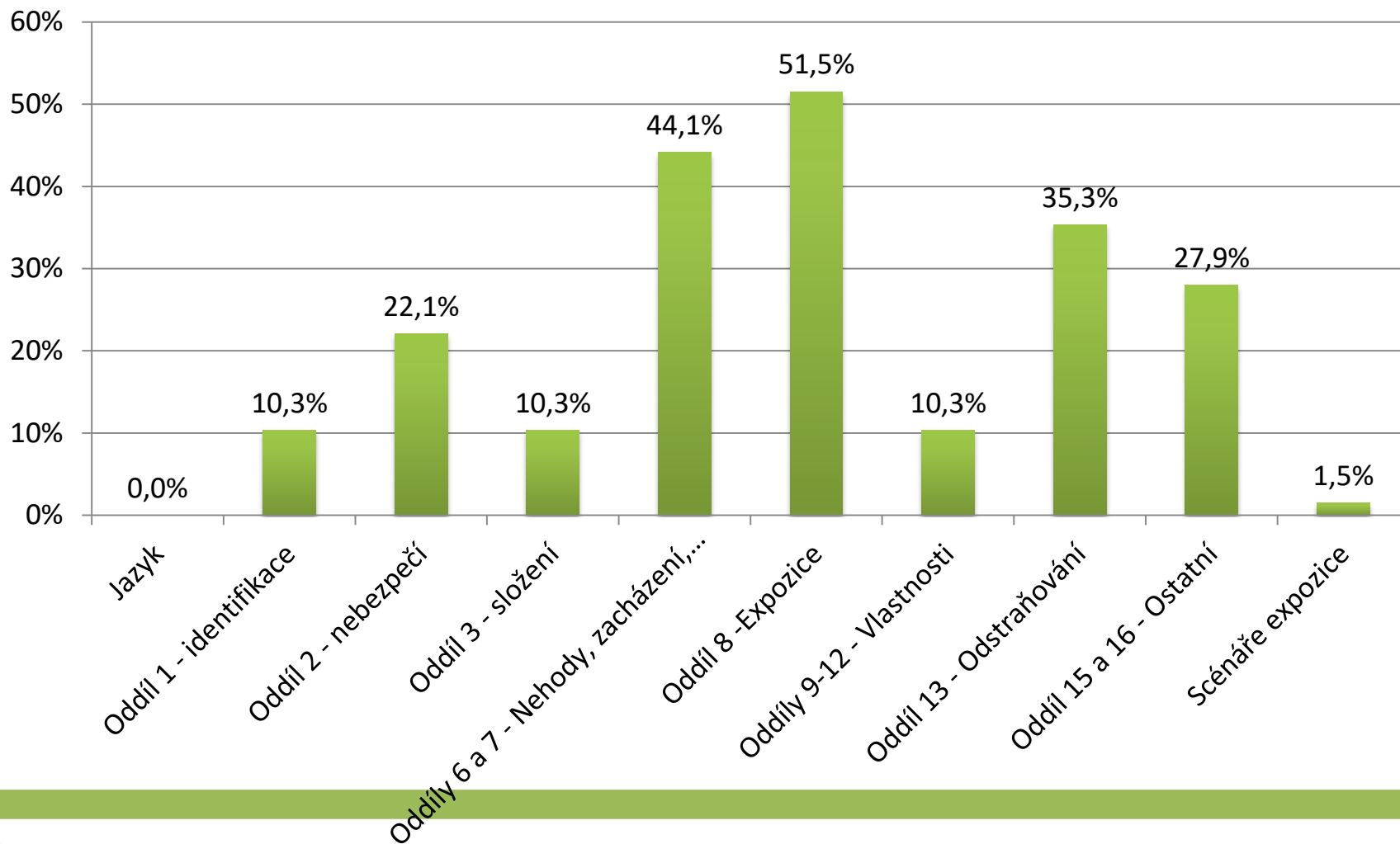
Typy porušení chemické legislativy - 2015

Kontrolní projekty v roce 2015

- Detailní kontrola bezpečnostního listu (BL) a opatření k omezení rizik
 - jednotný formulář, společné kontroly s KHS
 - zkontrolováno 68 BL
 - 57% BL nevyhovovalo
(celoevropsky 52% během projektu REF-2)

Pochybení v bezpečnostním listu

Kontrolní projekty v roce 2015

- Tematické kontroly 2015
 - Internetový prodej chemikálií a reklama
 - 17 kontrol a 15 porušení
 - Balení podle CLP
 - Uzávěry odolné dětem, hm. výstrahy, zaměnitelnost
 - Předměty obsahující omezené látky
 - 119 šperků na těžké kovy (41 nevyhovělo)
 - DMF
 - Cr v kožených výrobcích (VI)
 - Azobarviva (textil)

Tematické kontroly 2016

- Detailní kontrola BL a opatření k omezení rizik II
 - Spolupráce se SÚIP a některými KHS
- E-Commerce – čl. 48 CLP
- Povolování II
- REF 4

Tematické kontroly 2016

- Pilotní projekt Povolování II
 - Zaměření na látky v příloze XIV nařízení REACH s datem zániku v roce 2015
 - Výroba a používání povolených látek a v souladu s povolením
 - V ČR ftaláty a HBCDD
 - Kontroly zejména v 1. pololetí 2016, jednotný dotazník

Tematické kontroly 2016

- Projekt REACH-EN-FORCE 4
 - Kontroly od února 2016
 - Zaměření na omezené látky z přílohy XVII:
 - kadmium, nikl, šestimocný chrom, olovo, ftaláty, azbest, benzen, toluen a chloroform
 - azobarviva, oktabromdifenylyther
 - ČIŽP se účastní, data z GŘC
 - Dotazník vyplňován pro každý výrobek
 - Pro mnoho látek lze využít screeningové metody

Plánované kontrolní projekty - 2017

- **Biocidní zákon** č. 324/2016 Sb. (účinnost od 18. 10. 2016) - ČIŽP kompetentní ke kontrole nařízení EU č. 528/2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání
 - kontroly omezených látek, kontroly SVHC látek v předmětech, kontroly obsahu biocidních účinných látek v přípravcích

Plánované kontrolní projekty - 2017

- **REACH-EN-FORCE 5**

- celoevropský kontrolní projekt
- zaměřeno na expoziční scénáře, rozšířené BL, provozní podmínky a opatření k omezení rizik
- součinnost se Státním úřadem inspekce práce (SÚIP)

Plánované kontrolní projekty - 2017

- **Látky v předmětech**

- subjekty dovážející nebo dodávající na trh **předměty**, které obsahují látky z Kandidátského seznamu ECHA pro zařazení do přílohy XIV nařízení REACH
- výrobci/dovozci předmětů podávají oznámení ECHA
- dodavatelé informují příjemce předmětu o obsahu látky v předmětu
- využití screeningových metod ČIŽP

Plánované kontrolní projekty - 2017

- **Internetový prodej**

- Pilotní projekt fóra ECHA zaměřený na internetový prodej v souladu s nařízením CLP
- požadavky čl. 48 (2) a 25 (6) nařízení CLP
- první pololetí 2017
- zaměřeno na nebezpečné chemické směsi (prodej i na aukčních webových portálech)

Praktické využití spektrometrů (XRF, RAMAN)

REACH, příloha XVII – omezené látky v
předmětech

DETERGENTY –
celkový obsah
fosforu v pracích
prášcích

Kaly z ČOV – limity
těžkých kovů

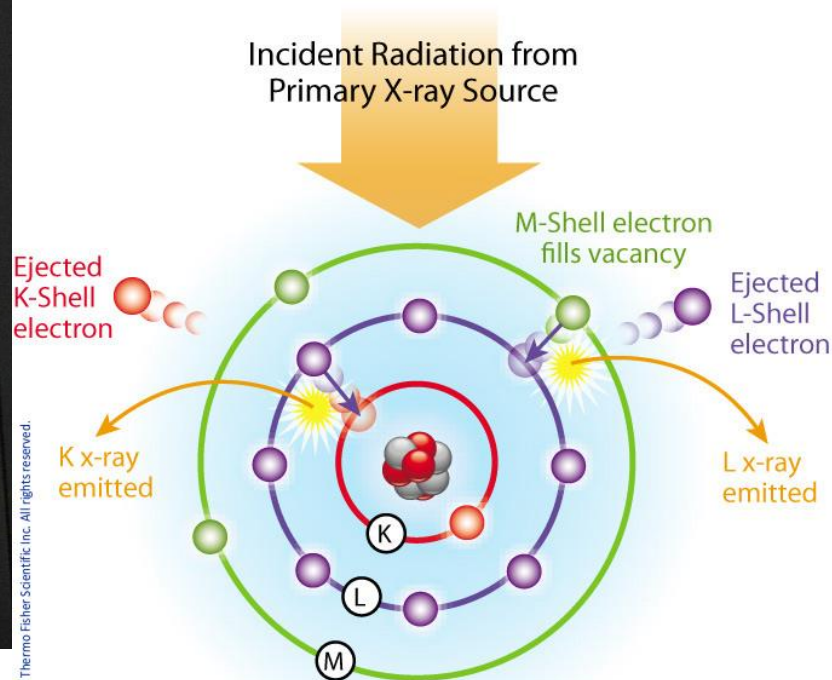
CITES – určování
pravosti slonoviny,
rohoviny

Těžké kovy v zeminách – limity
pro ukládání na povrch
terénu/skládky

Nariadení CLP –
klasifikace – složení
směsí

ED-XRF Spektrometr

Rentgenový spektrometr

Využití ED-XRF

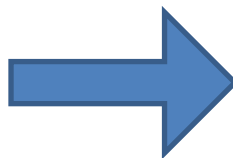
- Limity těžkých kovů stanovených vyhláškou č. 294/2005 Sb., o podmínkách **ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu** (zejména příloha 10, tabulka č. 10.1)
- Limity těžkých kovů stanovených vyhláškou č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady
- posouzení splnění podmínek stanovených vyhláškou č. 170/2010 Sb., o bateriích a akumulátorech (§ 1 - způsob, jakým osoby, které dovážejí baterie nebo akumulátory, prokazují dodržování zákazu uvádět na trh nebo do oběhu baterie nebo akumulátory **s nadlimitním množstvím rtuti a kadmia** celnímu úřadu)

Využití ED-XRF – odběr a úprava vzorku

TERÉN

PRACOVNÍŠTĚ

REACH – omezené látky

- posouzení splnění **omezení látek podle přílohy XVII nařízení REACH (1907/2006)**:
 - těžké kovy ve špercích a v předmětech ve styku s kůží
 - kadmium v plastech a pájkách
 - rtuť v předmětech, sloučeniny olova v barvách atd.
 - indikace obsahu bromovaných zpomalovačů hoření v (recyklovaných) plastech zejména hexabromcyklododekan (HBCD)

REACH – omezené látky

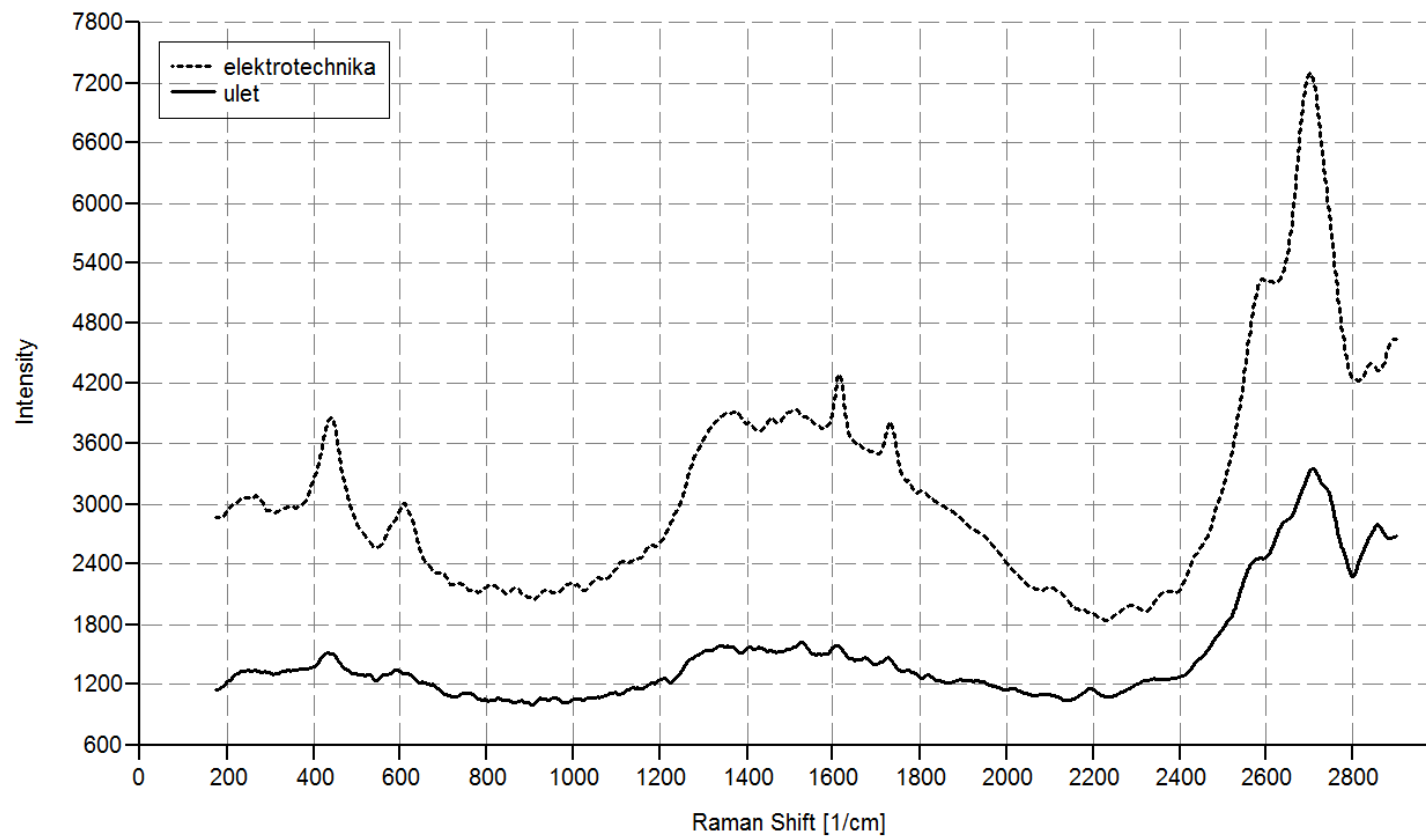
**Limit Cd podle
REACH: 0,01 %**

Ramanův Spektrometr (TacticID Gen II)

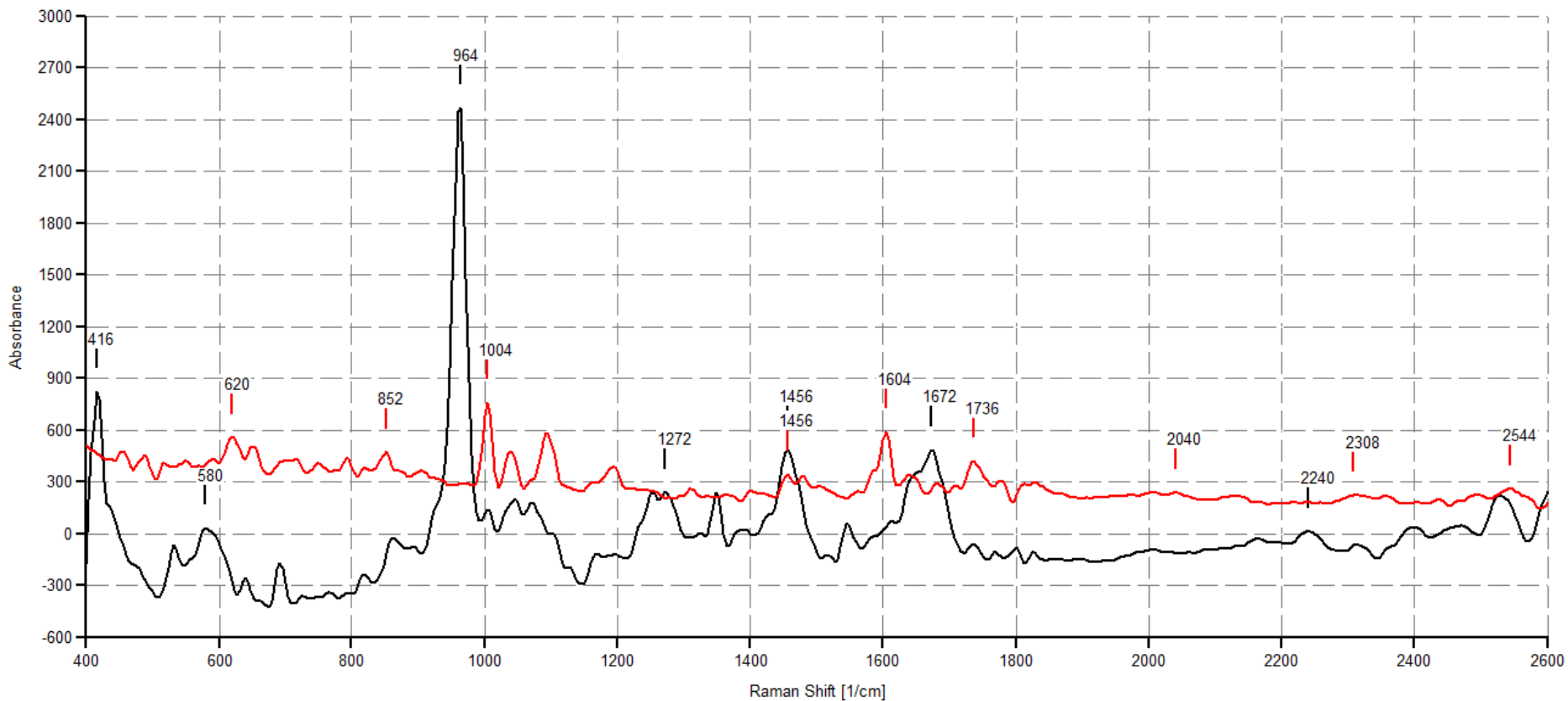

- Metoda vibrační molekulové spektroskopie (určení látek podle jejich Ramanových spekter)
- automatická identifikace toxických látek, výbušnin, hořlavých látek, léků, plastů, ftalátů apod. podle záznamů uložených v knihovnách (cca 12 000 látek)

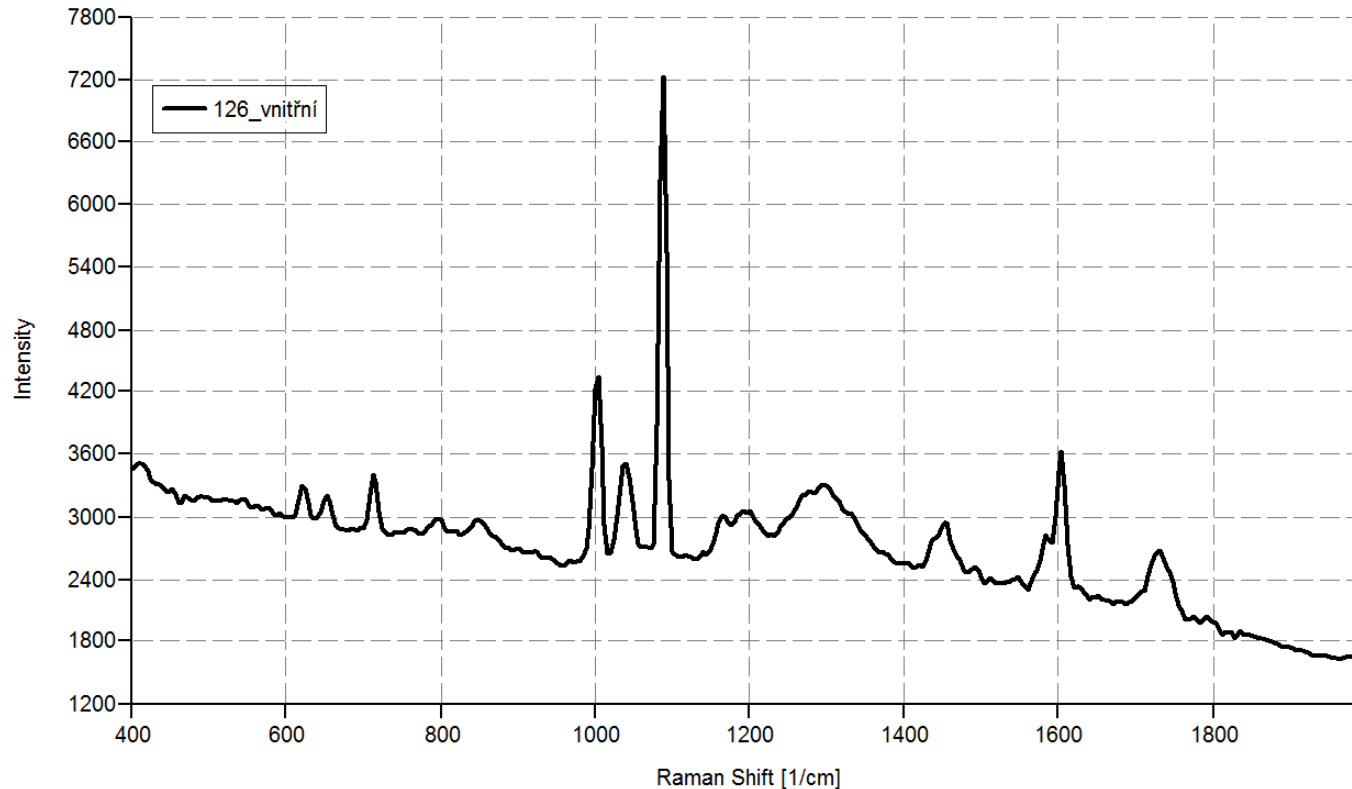
Ramanova spektra – srovnání materiálů

Ramanova spektra – falešná slonovina

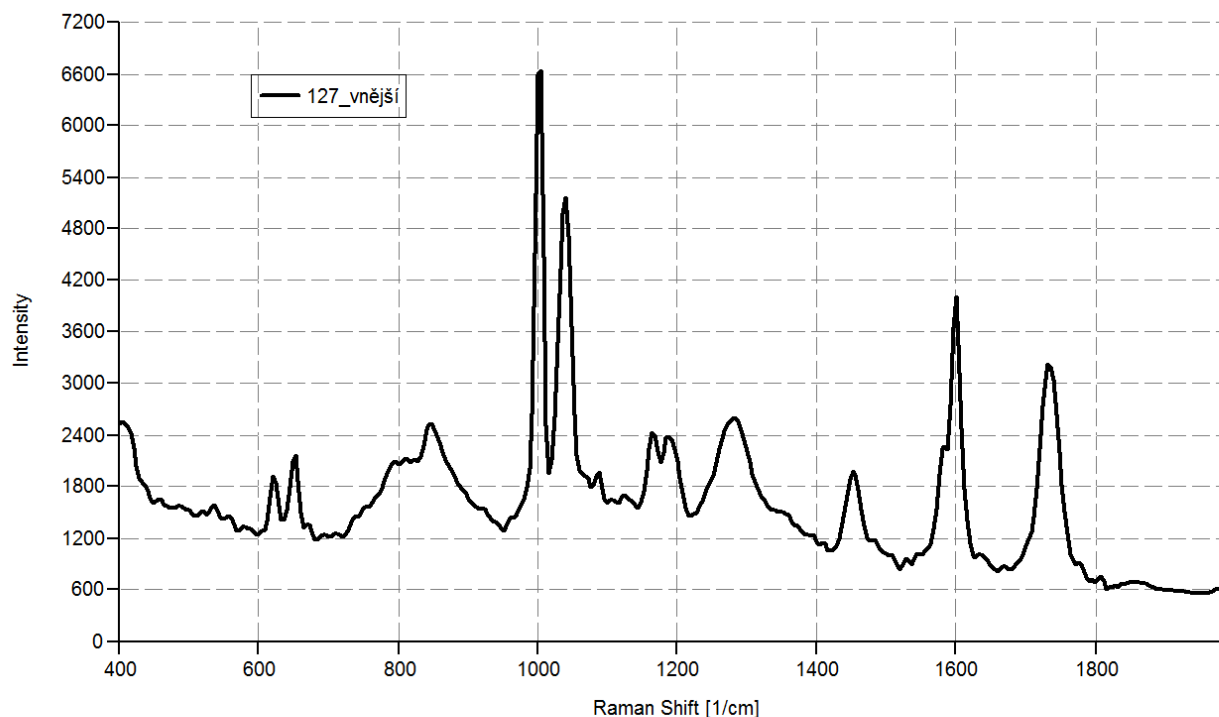

Ramanova spektra – falešná rohovina (nosorožec)

Materiál automaticky detekován jako „calcium carbonate“ (uhličitan vápenatý). Míra korelace referenčního a naměřeného spektra HQI = 80,6 %.

Ramanova spektra – falešná rohovina (nosorožec)

Materiál byl přístrojem automaticky detekován jako „vinyl short alkyd“ (alkydová pryskyřice). Míra korelace referenčního a naměřeného spektra HQI = 83,8 %.

REACH a odpady

Vedlejší produkt

Vedlejší produkt definován § 3 odst. 5 zákona o odpadech: Movitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud:

- a) vzniká jako nedílná součást výroby,
- b) její další využití je zajištěno,
- c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe, a
- d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

• Výjimka z registrační povinnosti: Příloha V nařízení REACH - Povinnost registrace se nevztahuje na vedlejší produkty, pokud nejsou samy dovezeny nebo uvedeny na trh.

REACH a odpady

Zpětně získaná látka

- získání látky z odpadu je výrobou
- zpětně získaná látka (ZZL) - výjimka z registrace, pokud:
 - někdo jiný v EU látku registroval
 - ZZL je totožná s látkou registrovanou
 - podnik má informace o nebezpečnosti látky
- nečistoty
 - nečistoty není víc než 20%
 - jsou považovány za samostatné látky kdy že j zpětně získaný materiál vybrán právě kvůli těm nečistotám

REACH a odpady

Zpětně získaná látka

- papír - výjimka z registrace podle přílohy IV
- sklo - výjimky podle přílohy V
- kovy - výjimka podle článku 2(7)d
- oleje - výjimka podle článku 2(7)d
- rozpouštědla - výjimka podle článku 2(7)d

REACH a odpady

Relevantní pokyny ECHA:

Pokyny pro registraci + Odpady a zpětně získané látky

Pokyny pro registraci

květen 2012
verze 2.0
Pokyny k uplatňování nařízení REACH

REACH a odpady

Kontrola souladu registrační dokumentace

- podle nařízení REACH musí agentura ECHA zkontrolovat nejméně 5 % registračních dokumentací pro každé množstevní rozmezí
- hodnotí popis identifikace látky, bezpečnostní informace v dokumentaci (včetně zprávy o chemické bezpečnosti) nebo konkrétních částí dokumentace (např. ochrana lidského zdraví)
- Kontrola souladu se zaměřuje na osm klíčových sledovaných vlastností, vyjmenovaných v nové strategii provádění kontrol souladu. Jedná se o genotoxicitu, toxicitu po opakovaných dávkách, prenatální vývojovou toxicitu, toxicitu pro reprodukci, karcinogenitu, chronickou toxicitu pro vodní prostředí, biologický rozklad a bioakumulaci.

REACH a odpady

Kontrola souladu registrační dokumentace

- Seznam látek, které mohou být předmětem kontroly souladu, je několikrát ročně aktualizován: [odkaz](#)

Prepared by European
Chemicals Agency 02/11/2016

1 (3)

Substances potentially subject to compliance checks

Registrants may wish to review their related registration dossiers and update them with any new and/or relevant information including, where applicable, an update of the CSR. ECHA invites registrants to update the dossiers **by 13 January 2017**.

Public substance name	EC / List Number	CAS Number
Bornan-2-one	200-945-0	76-22-2
Choline hydrogen carbonate	201-137-0	78-73-9
Isobutyraldehyde	201-149-6	78-84-2
Benzenesulphonic acid	202-638-7	98-11-3
4-hydroxybenzenesulphonic acid	202-691-6	98-67-9
1,1',1'',1'''-ethylenedinitrilotetrapropan-2-ol	203-041-4	102-60-3
Toluene-4-sulphonic acid	203-180-0	104-15-4
Butane-1,3-diol	203-529-7	107-88-0
Ethyl vinyl ether	203-718-4	109-92-2
(Z)-n-methyl-n-(1-oxo-9-octadecenyl)glycine	203-749-3	110-25-8

Ukázka ze
seznamu

REACH a odpady

Kontrola souladu registrační dokumentace

- ECHA zveřejňuje informace o hodnocení podle nařízení REACH – zprávy o pokroku

Např. „Evaluation under REACH: progress report 2015“

- roce 2015 provedla ECHA 183 kontrol souladu
- V 82 % případů vypracován návrh rozhodnutí
- 144 případů nalezen nesoulad v dokumentaci související s identifikací látky a složením, zprávou o chemické bezpečnosti, vývojovou toxicitou a vlivem na suchozemské živočichy.
- V roce 2015 ČR obdržela 4 Statements of Non-Compliance (SONCs) – již uzavřeno

Děkuji vám za pozornost!

Martin Marko

martin.marko@cizp.cz

www.cizp.cz

**ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ**